

JAN KŘIPAČ / 4. 2. 2016

Na vodě

Do vybraných kin vstupuje po pěti letech nový film režiséra, scenáristy a spisovatele Martina Ryšavého. Autor v něm splétá několik příběhů na pozadí průmyslem zdevastované krajiny severních Čech. Dokumentární materiál je zdrojem vyprávění, stejně jako úvah o vztahu člověka k životnímu prostředí.

V Ryšavého filmech a románech vyvstávají příběhy z reálných situací. Jejich protagonisty jsou konkrétní lidé s autentickými osudy, názory a postoji. V případě snímku *Na vodě* se prolíná hned několik linií. Spojujícím článkem je plavba dvojice vodáků po říčních kanálech Podkrušnohoří. Během jejich cesty se před kamerou odkrývají nejrůznější místa, vyprávějící o necitlivém zásahu člověka do krajiny. Dalšími postavami jsou podivínský samotář, usilující o kontemplaci mimo dosah civilizace, a mladá žena hledající v bývalé industriální zóně ztraceného psa. Třetí linii tvoří skupina lidí, kteří založili obecně prospěšný spolek s cílem rekultivovat bývalé hnědouhelné doly tak, že je zatopí slanou vodou z Baltu.

Leitmotiv vody je obrazem proměny severočeské krajiny a života v ní. Do filmu „prosakují“ další a další témata, která jsou s tímto regionem nedílně spjata – sociální nestabilita, pohnutá historie, střet podnikatelských zájmů s ekologickými aktivitami. Různorodí protagonisté do celkového vyznění vnášejí svá odlišná osobní „naladění“: od snílkovského idealismu přes groteskní smích až po konfrontaci s neúprosnou realitou.

Martin Ryšavý na filmu pracoval s kameramanem Janem Procházkou a hudebníkem Pavlem Kopeckým. Všichni tři jsou v titulcích uvedeni jako rovnocenní spoluautoři snímku. Procházkova kamera pečlivě ohledává detaily krajiny, ale zároveň se odpoutává od konkrétnosti a v dlouhých záběrech nechává vynít ryze výtvarný aspekt obrazu. Pavel Kopecký pak vytváří hudební stopu na základě přírodních a industriálních ruchů, které při natáčení zachytil.

Kromě samotného celovečerního filmu nabízejí producenti k distribuci rovněž tematicky spjatý projekt *Pustit vodou*. Jeho součástí je audiovizuální materiál, který byl pořízen během natáčení, ale nevešel se do finálního sestřihu filmu. Přesto obsahuje cenné záznamy, týkající se oblasti Podkrušnohoří a možností jejího budoucího rozvoje. Nepoužité záběry byly sestříhány do pěti krátkometrážních videí, která se budou promítat spolu s hlavním filmem na vybraných akcích v Ústeckém kraji. Na každou projekci bude navazovat veřejná debata.

Na vodě (ČR 2015), režie: Martin Ryšavý, scénář: Pavel Kopecký, Jan Procházka, Martin Ryšavý, kamera: Jan Procházka, hudba: Pavel Kopecký, střih: Zdeněk Marek, Pavel Kopecký, Martin Ryšavý. Bionaut, 94 min.